

Parshat Behar-Bechukotai
Returning Home
 Simon Wolf

This week's Parsha contains one of the two Tochechot, national admonishments describing the punishments that will be visited upon Bnei Yisrael if they do not follow God's laws, found in the Torah. The climatic end to the exile according to the Tochecha in Parshat Bechukotai will occur when finally Bnei Yisrael acknowledges their complicity in causing all the destruction they are experiencing and then "they will confess their sin and the sin of their forefathers,¹ for the treachery which they betrayed Me, and for behaving towards Me with casualness and contrariness (קרי)."² After such a dramatic mea culpa, one would have expected the Torah's tone to shift to a series of positive prose reflecting God's response to the contrition of Bnei Yisrael. Strangely enough, we find just the opposite. The Torah continues, "and I, too, will behave towards

them with casualness and contrariness (קרי) and I will bring them into the land of their enemies" until they are humbled and remorseful which will then gain them absolution from their sins.³ After that negative interlude, the Torah finally turns over a positive leaf with, "I will remember My covenant with Yaakov...Yitzchak...and Avraham..."⁴ Surprisingly, right after that affirmation of the covenantal relationship between God and Bnei Yisrael still being extant, the Torah once again continues as if it is still in the midst of the Tochecha. At this point, it seems to repeat the negative verses found earlier (ויקרא כו, לא-לה) that "the Land will be bereft of them and it will be appeased for the sabbaticals in its desolation from them..."⁵ After those fits and stops, we finally reach the consolation one would have expected earlier upon Bnei Yisrael's declaration of penitence. God commits to never fully abandon Bnei Yisrael to the point of abrogating His covenant with them and He will always remain steadfastly the God of Israel.

ויקרא פרק כו

- (לט) **והנשארים בכם ימקו בעונם בארצת איביכם ואף בעונת אבתם ימקו:**
- (מ) **והתנדו את-עונם ואת-עון אבתם במעלם אשר מעל-בי ואף אשר-הלכו עמי בקרי:**
- (מא) **אף-אני אלך עמם בקרי והבאתי אתם בארץ איביהם או-אז ינע לבבם הערל ואז ירצו את-עונם:**
- (מב) **וזכרתי את-בריתי יעקוב ואף את-בריתי יצחק ואף את-בריתי אברהם אצור והארץ תעזב מהם ותרץ את-שבתותיה בהשמה מהם והם ירצו את-עונם יעו וביעו במשפטי מאסו ואת-חקתי געלה נפשם:**
- (מד) **ואף-גם זאת בהיותם בארץ איביהם לא-מאסתי ולא-געלתיים לכלתם להפר בריתי אתם כי אני יתקן אליהם:**
- (מה) **וזכרתי להם ברית ראשנים אשר הוצאתי אתם מארץ מצרים לעיני הגוים להיות להם לאלקים אני יתקן:**

Why does the Torah vacillate back and forth between positivity and negativity? The Chizkuni suggests the reason for the set back (מא, ויקרא כו) is that Bnei Yisrael's confession still lacks a sense of humility.⁶ Acknowledging culpability is a step in the right direction. It addresses the past, but it still does not set a new course for the future. Submission and humility are the necessary ingredients to achieve true repentance and to be impactful in changing the future course of the nation. Rashi in a similar vein sees the word "or" (או) meaning "maybe"; with continued persecution, they possibly will return wholeheartedly to God and attain complete atonement.⁷ That sentiment is also echoed in the

Ibn Ezra where he contends that this is the completion of the process of expunging the sins of Bnei Yisrael.⁸ While all these explanations elucidate the reason for the continued negative sentiment in the verses (מא ומג), they do not address why there are also positive verses (מב) interspersed in the continued bleak outlook. To solve this issue, the Or HaChayim suggests that the negative verse (מא) is actually a continuation of the people's confession; a justification of God's behavior towards Bnei Yisrael (צידיק הדין) and a recognition of the constructive nature of their punishment.⁹ Rashi also offers an alternative that explains the verse (מא) in a positive light. He suggests based on the Torat Kohanim¹⁰ that

¹ זה המקור לנוסח הווידי שלנו שכוללים בו חטאות אבותינו (אבל אנחנו ואבותינו חטאנו)
² והתנדו את-עונם ואת-עון אבתם במעלם אשר מעל-בי ואף אשר-הלכו עמי בקרי:
 (ויקרא כו, מ)
³ אף-אני אלך עמם בקרי והבאתי אתם בארץ איביהם או-אז ינע לבבם הערל ואז ירצו את-עונם: (שם מא)
⁴ וזכרתי את-בריתי יעקוב ואף את-בריתי יצחק ואף את-בריתי אברהם אצור והארץ תעזב מהם ותרץ את-שבתותיה בהשמה מהם והם ירצו את-עונם יעו וביעו במשפטי מאסו ואת-חקתי געלה נפשם: (שם מג)
⁵ אף אני אלך עמם בקרי אף על פי שהתנדו את עונם מאחר שאינם נכנעים וחוזרים. או אז ינע לבבם הערל וגו' וזכרתי, אבל אם אז ינע לבבם וזכרתי את בריתי כי כן היא המדה כדכתיב ומודה ועוזב ירוחם. (חזקוני ויקרא כו, מא)
⁶ או אז ינע - ... לשון אחר אולי שמא אז ינע לבבם וגו': (רש"י שם)
⁷ ... ועוד אפרשנו. והם ירצו את עונם - ישלימו ויפרעו: (אבן עזרא שם)

⁹ ואומר אף אני וגו'. פירוש גם זה יאמרו בכלל הווידי כי צדיק ה' על כל הבא עליהם, וכן ראוי למשפט צדק לילך עמם בקרי ולא יעול האל משפט: ואומר והבאתי אותם וגו'. פירוש גם זה יאמרו בכלל הווידי, והנה ממה שמצריכם ה' להתנדות עליו אתה יודע שהם היו מרשיעים בפרט זה, והרשע הוא כי יאמרו למה ה' יוציאם מארצם ויגלם בין האומות, אם לפירעון עונם ייסרם תוך ארצותם ולא יגלם בין האומות, כי אדרבה זה יסובב הפך תיקון המבוקש שאם המבוקש הוא להטיב מעשיהם והנה כשיזרה אותם בארצות יגמרו לעשות רע ויתערבו בגוים וילמדו מעשיהם, וזה יחזק מחשבת קרי, לזה כשאמר ה' והתנדו זכר שיאמרו גם כן בוידויים כי צדיק ה' במה שהלך עמהם קרי, ולאותו הטעם ולאותו המבחן הביאם בארץ אוביהם כדרך מעשה המקרה בלא כיון אל הצריך: (אור החיים שם)
¹⁰ והבאתי אותם בארץ אויביהם זו מדה טובה לישראל שלא יהו ישראל אומרים הואיל וגלינו לבין א"ה נעשה כמעשיהם אני איני מניחם אלא אני מעמיד נביאיי עליהם ומחזרין אותם למוטב תחת כנפיי מנין והעולה על רוחכם היה לא תהיה אשר אתם אומרים נהיה כגוים וכמשפחות האדמה אלא חי אני נאם ה' אם לא ביד חזקה ובזרוע נטויה

God's promise to accompany Bnei Yisrael into the land of their enemies is a guarantee that the second half of the verse will come true.¹¹ God will not allow them to assimilate and wither away in their exile amongst the nations, but He will intercede to compel them to repent and to deserve atonement and redemption. Both of these explanations are somewhat difficult textually, but they are also compromised by the continued negativity found in the latter verse (מג). To address all these issues, the Ibn Ezra suggests that both negative verses are actually describing events in the past that facilitated the contrition of Bnei Yisrael.¹² God is summarizing how all the travails of the exile were intentionally rehabilitative to engender the positive outcome that was noted previously. This explanation seems compelling because it defines the confession as the turning point in the Tochecha, but it fails to address the fact that the negative verses (מא ומג) are presented in the future tense and not as a description of the past.

After quoting both Rashi and the Ibn Ezra to address the incongruity of the placement of this negative verse (מא) following the remorse expressed by Bnei Yisrael (מ), the Ramban suggests that the latter part of the Pasuk (מא) is addressing the different prospects as to how the exile will end.¹³ One possibility is that the people will be humbled and submissive and will repent or the other possibility is that the expunging of their sins will have been completed through the duration of the exile. Of course, it is unlikely that both of those objectives will be reached simultaneously. The end of the exile is not necessarily solely dependent on the repentance of the people nor is it entirely reliant on the completion of the punishment. In order to compensate for that differential in timing, God continues to punish the people even after they have seemingly turned the corner for the better.¹⁴

The Ramban brings historical examples to substantiate his position.

The Ramban in Sefer Breishit¹⁵ establishes a principle that he often repeats which is that the Torah's narrative with regards to our forefathers is a template for the future experiences of Bnei Yisrael. One must always contemplate how the stories of Avraham, Yitzhak and Yaakov were predictive models of events that transpired to their offspring. It is often summarized in the adage, "the travails of the fathers are prescient for the children (מעשה אבות סימן לבנים)."¹⁶ The Ramban, in a similar fashion, extends this principle to prophetic statements in the Torah about future ordeals that Bnei Yisrael will confront. In that regard, the Ramban claims that the Tochecha found in Bechukotai is a description of the Babylonian exile and the destruction of the First Temple whereas the Tochecha contained in Ki Tavo is a reference to the Roman exile and the destruction of the Second Temple.¹⁷ Rabbi Avraham HaSefaradi suggests that just the opposite is true.¹⁸ The Tochecha of Sefer Devarim was directed towards the first exile while the Tochecha contained in Sefer Vayikra refers to the second exile. As somewhat of a middle position, the Torat HaMincha¹⁹ claims that the two Tochechot contain within them aspects of both exiles.²⁰

Combining those positions of the Ramban, one would expect the Tochecha in Behukotai to be predictive of the duration of the Babylonian exile as well as the nature of the redemption and the return to the Land of Israel from that expulsion. Sure enough, Rashi, based on Chazal,²¹ demonstrates how the 70 years of the Babylonian exile were a quid pro quo for the failure of the people to keep 70 Sabbatical (שמיטין) and Jubilee (יובלות) years prior to the destruction of the Temple as is predicted in the Tochecha of

ובחימה שפוכה אמלך עליכם על כורחכם שלא בטובתכם ממליך אני מלכותי עליכם: (תורת כהנים (ספרא) בחוקתי פרשה ב תחילת פרק ח אות ה) והבאתי אתם - אני בעצמי אביאם, זו מדה טובה לישראל, שלא יהיו אומרים, הואיל וגליתו בין האומות נעשה כמעשיהם, אני איני מניחם, אלא מעמיד אני את נביאי ומחזירן לתחת כנפי, שנאמר (יחזקאל כ לב - לג) והעולה על רוחכם היו לא תהיה וגו' חי אני וגו' אם לא ביד חזקה וגו' (רש"י ויקרא כ, מא) אף אני כן עשיתי עמהם ויסרתים להביאם אל ארץ אויביהם עד שיכנע לבבם הערל... (אבן עזרא שם) והארץ תעזב מהם, טעמו: אזכור גם הארץ שפרעה את השבתות ונעזבה מהם, גם אזכור שהם הרצו את עונם. (שם מג) ...והנכנעו בעיני, שיאמר והבאתי אותם בארץ אויביהם, או עד זמן יכנע לבבם הערל, או עד זמן ירצו את עונם באורך הגלות: (רמב"ן ויקרא כ, מא) ...ועל דעת ירמוז כי אחר הוידוי ילך עמם בקרי ויביא אותם עוד בארץ אויביהם עד שיכנע לבבם הערל. והוא רמז שהביאם אל הארץ ולא נכבשה לפנייהם אבל היו להם צרים ואויבים שם, כמו שנאמר ויאמרו צרינו (נחמיה ד ה), ויהי כאשר שמעו אויביהם (שם פסוק ט). והארץ ביד העמים היתה, כמו שאמר עזרא בתפלתו (שם ט לז), הנה אנחנו היום עבדים, והארץ אשר נתת לאבותינו לאכול את פריה ואת טובה הנה אנחנו עבדים עליה, ותבואתה מרבה למלכים אשר נתת עלינו בחטאתינו, ועל גויתינו מושלים ובבהמתנו כרצונם, וצרה גדולה אנחנו: (שם) אומר לך כלל תבין אותנו בכל הפרשיות הבאות בענין אברהם יצחק ויעקב, והוא ענין גדול, הזכירוהו רבותינו בדרך קצרה, ואמרו (תנחומא ט) כל מה שאירע לאבות סימן לבנים, ולכן יארכו הכתובים בספור המסעות וחפירת הבארות ושאר המקרים, ויחשוב www.swdaf.com

החושב בהם כאלו הם דברים מיותרים אין בהם תועלת, וכולם באים ללמד על העתיד, כי כאשר יבוא המקרה לנביא משלשת האבות יתבונן ממנו הדבר הנגזר לבא לזרעו: (רמב"ן בראשית יב, ו) א"ר יהושע דסכנין סימן נתן לו הקדוש ברוך הוא לאברהם שכל מה שאירע לו אירע לבניו... (מדרש תנחומא לך לך ט) ...ודע והבן כי האלות האלה ירמוזו לגלות ראשון, כי בבית הראשון היו כל דברי הברית הזאת הגלות והגאולה ממנו... אבל הברית שבמשנה תורה ירמז לגלותו זה ולגאולה שנגאל ממנו... (רמב"ן ויקרא כ, טז) ...והתוכחה הכתובה בסדר פרשת והיה כי תבוא אנו גוזרים שהוא מפרשת או מזהרת ומינן כבר כתבתי בפרשת אם בחוקתי כי אותה תוכחה רומזת על שני גלויות... וכן זאת התוכחה רומזת על שני גלויות... (ובתורת המנחה פרשת כי תבא דרשה עג עמוד 657) רבי יעקב ב"ר חננאל סקילי מתלמידי הרשב"א ואני כבר כתבתי בפרשת אם בחוקתי כי אותה תוכחה רומזת על שני גלויות... וכן זאת התוכחה רומזת על שני גלויות... (ובתורת המנחה פרשת כי תבא דרשה עג עמודים 657-658) את אשר לא שבתה - שבעים שנה של גלות בבל הן היו כנגד שבעים שנות השמטה ויובל שהיו שנים שהכניס ישראל בארצם לפני המקום ארבע מאות ושלושים שנה. שלש מאות ותשעים היו שני עונם משכנסו לארץ עד שגלו עשרת השבטים, ובני יהודה הכניסו לפניו ארבעים שנה משגלו עשרת השבטים עד חרבות ירושלים... (סדר עולם רב פכ"ו רש"י ויקרא כ, לה) וגם עיין ערכיני יב"ג www.swdaf.com

Bechukotai. In addition, the Ramban shows how the return of the exiles to the Land of Israel was parallel to the verses at the end of the Tochecha. Even after they had "confessed their sins" and were permitted to return to the Land of Israel, God was still acting against them (אף אני אלך עמם בקרי) and did not grant them autonomy or security (והבאתי אתם בארץ אויביהם). They did not make a glorious return through conquest and dominion, but rather lived in Eretz Israel under Persian rule. In addition, they were in a precarious position as they lacked financial and military security and were surrounded by persecutors and enemies.²² The Tochecha predicts this undignified return because while the people might have deserved the opportunity to return because of their repentance or because the allotted Babylonian reign had come to an end, Eretz Yisrael, spiritually, economically and politically was still not fully ready for their return.²³

As predicted by Yirmiyahu HaNavi,²⁴ 70 years after the rise of the Babylonian empire, Cyrus grants permission for the Jews to return to their homeland and rebuild the Temple.²⁵ While they successfully return to Eretz Yisrael, their efforts to resurrect the Temple are stymied by the local population that resents their repossessing of their ancestral heritage.²⁶ Only 19 years later, as predicted by Daniel,²⁷ 70 years after the destruction of the Temple,²⁸ do the returning exiles successfully begin rebuilding the Temple²⁹ and sanctify and secure Yerushalayim.³⁰ The Ramban sees the failure of the returning exiles to build the Beit HaMikdash and reestablish Yerushalayim as a religious and political center as the fulfillment of the verse "and the Land will be bereft of them and it will be appeased for the sabbaticals in its desolation from them." Even after Bnei Yisrael's confession and return to Eretz Yisrael, that negative verse predicts that it will take time before all the pieces fall into place and there can be a more complete redemption.

In light of the Ramban's position, one could suggest that true repentance is a process rather than a precise pivotal moment in time.³¹ The Torah acknowledges that reality by wavering between moments of inspiration and success and setbacks and failures – positive and negative Pesukim. It describes the uncertainty of the trajectory despite the change in heart and the disappointments despite the progress. Even revolutionary change emerges through an evolutionary process.

This is so important for us to keep in mind today. Yom Yerushalayim almost always falls out after Parshat Bechukotai. At the founding of the State of Israel, there was great disappointment when it did not include the ancient city of Yerushalayim and Har HaBayit. How could there be a State of Israel without its historic spiritual and political capital? After so many years of waiting, we were eager to see the complete redemption instantly. The return and consolation of the Tochecha remind us that this is a long process marked by trials and tribulations. God is telling us that it is possible that the redemptive process will even be missing integral pieces along the way, but this is already predicted in the Tochecha and has a paradigm in the Shivat Tzion of the second Temple. We are on God's clock. If we are uncertain and have our doubts about the slow pace of progress, amazingly, God reminds of this fact by giving us a state (1948) and then Yerushalayim (1967) 19 years later. It is no coincidence that this is exactly the same number of years that elapsed between the Shivat Tzion in Bayit Sheni and the beginning of the rebuilding of the Second Temple. With wishes for a Geulah Shleimah and Besorot Tovot.

Shabbat Shalom

²² נחמיה ד, ה וט ושם ט, לו-לז וגם דבר דומה בספורנו ויקרא כו, מא

²³ עיין אור החיים כו, מג שיש כמה טעמים לגלות וגם נראה שיהיו צריכים לתקן את כל אחד מסבות הגלות להגשים את גאולתם השלימה

²⁴ כי-כה אמר יקוק כי לוי מלאות לבבל שבעים שנה אפקד אתכם והקמתי עליכם את-דברי הטוב להשיב אתכם אל- המקום הזה (ירמיהו כט, י)

²⁵ ובשנת אחת לנורש מלך פרס לקלות דבר יקוק מפי ירמיה העיר יקוק את-רוחו נרש מלך-פרס ויעברקול בכלי-מלכותו וגם-במכתב לאמר: כה אמר נרש מלך פרס כל ממלכות הארץ נתן לי יקוק אלקי השמים והוא יפקד עלי לבנות-לו בית בירושלם אשר ביהודה: (עזרא א, א-ב)

²⁶ עיין עזרא ג, ח-יג ופרק ד

²⁷ בשנת אחת למלכו אני דניאל בינתי בספרים מספר השנים אשר היה דבר יקוק אל- ירמיה הנביא למלאות לתרבות ירושלם שבעים שנה (דניאל ט, ב)

²⁸ עיין גמ' מגילה יב. וסדר עולם רבה פרק כט ורש"י עזרא א, א והרמב"ן ויקרא כו, מג עזרא ד, כד ועזרא פרק ו זכריה א, ז-יז וחגי א-ב

²⁹ עיין נחמיה א, א, יב, כז עיין תוד"ה שנת עשרים ר"ה ג: שמסבירים שהם אותם 19 שנה וגם נראה מהרמב"ן ויקרא כו, מג אבל התוס' גם הביאו ע"ד הפשט שזה 19 שנה אחרי התחלת בניין המקדש בשנה השנית לדריוש

³¹ יש משהו דומה בפירוש האלשיך